

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

NUOMONĖS

EUROPOS DUOMENŲ APSAUGOS PRIEŽIŪROS
PAREIGŪNAS

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno nuomonė dėl Komisijos pasiūlymų dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl finansinių priemonių rinkų, kuria panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/39/EB, ir dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl finansinių priemonių rinkų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų

(2012/C 147/01)

EUROPOS DUOMENŲ APSAUGOS PRIEŽIŪROS PAREIGŪNAS,

atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 16 straipsnį,

atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač į jos 7 ir 8 straipsnius,

atsižvelgdamas į 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽¹⁾,

atsižvelgdamas į 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽²⁾, ypač į jo 28 straipsnio 2 dalį,

PRIĖMĖ ŠIĄ NUOMONĘ:

1. ĮVADAS

1.1. Konsultacijos su EDAPP

1. Ši nuomonė yra sudėtinė keturių tą pačią dieną priimtų EDAPP nuomonių dėl finansų sektoriaus rinkinio dalis ⁽³⁾.
2. 2011 m. spalio 20 d. Komisija priėmė Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl finansinių priemonių rinkų, kuria panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/39/EB ⁽⁴⁾, pasiūlymą (toliau – siūloma direktyva) ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl finansinių priemonių rinkų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų pasiūlymą (toliau – siūlomas reglamentas) (abu dokumentai toliau bendrai vadinami pasiūlymais).
3. Prieš priimant pasiūlymus su EDAPP buvo neoficialiai konsultuojamasi. EDAPP pažymi, kad pasiūlymuose atsižvelgta į kai kurias jo pastabas.

⁽¹⁾ OL L 281, 1995 11 23, p. 31.

⁽²⁾ OL L 8, 2001 1 12, p. 1.

⁽³⁾ 2012 m. vasario 10 d. EDAPP nuomonės dėl teisės aktų rinkinio, susijusio su bankininkystės teisės aktų peržiūra, kredito reitingų agentūromis, finansinių priemonių rinkomis (angl. MIFID/MIFIR) ir piktnaudžiavimu rinka.

⁽⁴⁾ OL L 145, 2004 4 30, p. 1.

1.2. Pasiūlymų tikslas ir taikymo sritis

4. Direktyva dėl finansinių priemonių rinkų (FPRD), galiojanti nuo 2007 m. lapkričio mėn., yra esminis ES finansų rinkos integracijos ramsis. Šiuo metu ji apima pagrindų direktyvą (Direktyva 2004/39/EB), įgyvendinimo direktyvą (Direktyva 2006/73/EB) ir įgyvendinimo reglamentą (Reglamentas (EB) Nr. 1287/2006).
5. FPRD sukuriama bankų ir investicinių įmonių teikiamų investicinių paslaugų, susijusių su finansinėmis priemonėmis (pvz., tarpininkavimo, konsultavimo, sandorių vykdymo, portfelio valdymo, vertybinių popierių platinimo ir kitų paslaugų), teikimo ir rinkos operatorių vykdomos reguliuojamų rinkų veiklos reguliavimo sistema. Joje taip pat nustatomi nacionalinių kompetentingų institucijų įgaliojimai ir pareigos, susijusios su šia veikla. Tiksliau kalbant, šioje direktyvoje panaikinama galimybė valstybėms narėms reikalauti, kad visa prekyba finansinėmis priemonėmis vyktų konkrečiose biržose, ir sudaromos sąlygos visoje Europoje konkuruoti tradicinėms biržoms ir alternatyvioms prekybos vietoms.
6. Praėjus daugiau nei trejiems metams nuo direktyvos įsigaliojimo atsirado didesnė prekybos finansinėmis priemonėmis vietų konkurencija ir investuotojai gali rinktis iš daugiau paslaugų teikėjų ir finansinių priemonių. Tačiau taip pat išryškėjo tam tikros problemos. Pavyzdžiui, šios didesnės konkurencijos naudą nevienodai pajuto visi rinkos dalyviai ir ji ne visuomet pasiekia galutinius (mažmeninius ar didmeninius) investuotojus, rinkos ir technologijų plėtra vyksta sparčiau, nei atnaujinamos įvairios direktyvos dėl finansinių priemonių rinkų nuostatos, be to, finansų krizė atskleidė įvairių priemonių reguliavimo trūkumų.
7. FPRD tikslas – patikslinti ir atnaujinti galiojančias taisykles, atsižvelgiant į rinkos pokyčius, įskaitant finansų krizę ir technologijų plėtrą, ir padidinti jų veiksmingumą.

1.3. EDAPP nuomonės tikslas

8. Kai kurie pasiūlymų aspektai turi poveikį asmenų teisėms, susijusioms su jų asmens duomenų tvarkymu. Tai yra: 1) pareigos saugoti apskaitos dokumentus ir pranešimai apie sandorius; 2) kompetentingų institucijų įgaliojimai (įskaitant įgaliojimus atlikti patikras ir įgaliojimus reikalauti pokalbių telefonu ir duomenų srauto įrašų); 3) sankcijų skelbimas; 4) pranešimai apie pažeidimus, visų pirma nuostatos dėl pažeidimų atskleidimo; 5) valstybių narių kompetentingų institucijų ir Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos (EVPRI) bendradarbiavimas.

2. PASIŪLYMŲ ANALIZĖ

2.1. Duomenų apsaugos teisės aktų taikymas

9. Keliose konstatuojamosiose ⁽⁵⁾ pasiūlymų dalyse minima ES pagrindinių teisių chartija, Direktyva 95/46/EB ir Reglamentas (EB) Nr. 45/2001. Tačiau nuoroda į taikomus duomenų apsaugos teisės aktus turėtų būti pateikta pagrindiniame pasiūlymų straipsnyje.
10. Tinkamą tokios materialinės nuostatos pavyzdį galima rasti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl prekybos vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija ir manipuliavimo rinka pasiūlymo ⁽⁶⁾ 22 straipsnyje, kuriame aiškiai nustatyta bendra taisyklė, kad pagal šį pasiūlymą tvarkant asmens duomenis taikomi Direktyva 95/46/EB ir Reglamentas (EB) Nr. 45/2001. Neseniai EDAPP priimtoje nuomonėje dėl šio pasiūlymo jis ypač palankiai vertina šios rūšies bendrą nuostatą. Tačiau EDAPP siūlo paaiškinti nuorodą į Direktyvą 95/46/EB ir konkrečiai nurodyti, kad nuostatos bus taikomos laikantis nacionalinių taisyklių, pagal kurias įgyvendinama Direktyva 95/46/EB.
11. Todėl EDAPP siūlo numatyti materialinę nuostatą, panašią į tą, kuri įtvirtinta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl prekybos vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija ir manipuliavimo rinka pasiūlymo 22 straipsnyje ⁽⁷⁾, ir atsižvelgti į jo pastabas, pateiktas dėl šio pasiūlymo ⁽⁸⁾, t. y. pabrėžti galiojančių duomenų apsaugos teisės aktų taikytinumą ir paaiškinti nuorodą į Direktyvą 95/46/EB konkrečiai nurodant, kad nuostatos bus taikomos laikantis nacionalinių taisyklių, pagal kurias įgyvendinama Direktyva 95/46/EB.

⁽⁵⁾ Žr. siūlomo reglamento 20, 30 ir 45 konstatuojamąsias dalis ir siūlomos direktyvos 41, 43, 69 ir 103 konstatuojamąsias dalis.

⁽⁶⁾ COM(2011) 651.

⁽⁷⁾ Komisijos pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl prekybos vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija ir manipuliavimo rinka, COM(2011) 651.

⁽⁸⁾ Žr. 2012 m. vasario 10 d. EDAPP nuomonę dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl prekybos vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija ir manipuliavimo rinka (COM(2011) 651) pasiūlymo.

12. Konstatuojamosiose dalyse taip pat turėtų būti nuosekliai naudojama formuluotė, kad valstybės narės „laikosi“, o ne „turėtų laikytis“ susijusių duomenų apsaugos teisės aktų, nes tai yra galiojantys teisės aktai ir juos privaloma besąlygiškai taikyti.

2.2. Pareiga saugoti apskaitos dokumentus ir pranešti apie sandorius

2.2.1. Siūlomame reglamente nustatyta pareiga

13. Siūlomo reglamento 27 konstatuojamojoje dalyje ir 21–23 straipsniuose nustatytas principas, pagal kurį kompetentingos institucijos, kurių veiklą koordinuoja EVPRI, stebi investicinių įmonių veiklą, siekdamas užtikrinti, kad jos veiktų sąžiningai, teisingai ir profesionaliai, ir taip skatintų rinkos vientisumą. Siekiant šio tikslo institucijoms turėtų būti suteikta galimybė nustatyti investicinį sprendimą priėmusio asmens tapatybę, taip pat už tokio sprendimo įgyvendinimą atsakingus asmenis (28 konstatuojamoji dalis).
14. Siekiant užtikrinti šios stebėjimo veiklos vykdymą, 22 straipsnyje investicinėms įmonėms nustatyta pareiga ne mažiau kaip 5 metus saugoti ir prireikus kompetentingai institucijai pateikti atitinkamus duomenis, susijusius su visais finansinių priemonių sandoriais, kuriuos jos sudarė. Šiuose apskaitos dokumentuose pateikiama visa su kliento tapatybe susijusi informacija ir duomenys. Finansinių priemonių sandorių duomenys kompetentingoms institucijoms turi būti pateikiami, kad jos galėtų nustatyti ir tirti galimus piktnaudžiavimo riskus atvejus, stebėti, ar rinkų veikla vykdoma sąžiningai ir tvarkingai, ir kontroliuoti investicinių įmonių veiklą. EVPRI taip pat gali reikalauti pateikti jai šiuos duomenis.
15. Investicinė įmonė turi kuo skubiau pateikti šių sandorių duomenis, įskaitant klientų tapatybę (23 straipsnis), kompetentingai institucijai. Jeigu sandoriuose dalyvaujantys klientai yra fiziniai asmenys, šios operacijos yra susijusios su asmens duomenų tvarkymu pagal Direktyvą 95/46/EB ir Reglamentą (EB) Nr. 45/2001 ir, tikėtina, su bendrųjų duomenų bazių kūrimu.
16. Atrodo, kad poveikio vertinime nėra sprendžiamas 5 metų sandorių apskaitos dokumentų saugojimo termino įvertinimo klausimas. Kaip reikalaujama pagal Direktyvos 95/46/EB 6 straipsnio 1 dalies e punktą, asmens duomenys neturėtų būti laikomi ilgiau nei to reikia tikslui, kuriuo duomenys buvo surinkti, pasiekti. Siekdamas, kad šio reikalavimo būtų laikomasi, EDAPP siūlo pakeisti minimalų 5 metų saugojimo terminą maksimaliu saugojimo terminu. Pasirinktas terminas turėtų būti būtinas ir proporcingas atsižvelgiant į tikslą, kuriuo duomenys buvo surinkti.

2.2.2. Siūlomoje direktyvoje nustatyta pareiga

17. Direktyvos 16 straipsnyje nustatyti investicinėms įmonėms taikomi organizaciniai reikalavimai. Visų pirma įmonės turi užtikrinti, kad bus saugomi visų suteiktų paslaugų ir sudarytų sandorių apskaitos dokumentai, kurie leistų atitinkamoms kompetentingoms institucijoms stebėti, ar laikomasi direktyvos reikalavimų. Tokie apskaitos dokumentai leistų patikrinti, ar investicinė įmonė laikosi pareigų, susijusių su esamais arba būsimais klientais. Nors tai tekste konkrečiai nenurodoma, darytina prielaida, kad tokie duomenys būtų susiję su vartotojų ir darbuotojų asmens duomenimis.
18. 16 straipsnio 12 dalyje Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus siekiant tiksliai nustatyti konkrečius straipsnyje išdėstytus organizacinius reikalavimus. Šiuo atžvilgiu EDAPP ragina, kad Komisija, priimdama deleguotuosius aktus, su juo pasikonsultuotų. Bet kuriuo atveju, tokiomis priemonėmis turėtų būti siekiama kuo labiau sumažinti investicinių įmonių apskaitos dokumentuose saugomų ir tvikomų asmens duomenų kiekį. Kaip jau nurodyta aptariant reglamentą, Komisija taip pat turėtų išsamiai įvertinti tai, kokios trukmės tokių duomenų saugojimo terminas padėtų užtikrinti tinkamą ir proporcingą jų saugojimą.

2.3. Pareiga įrašyti pokalbius telefonu arba elektroninius pranešimus

19. Pagal siūlomą direktyvą įrašomi pokalbiai telefonu arba elektroniniai pranešimai.
20. Pokalbių telefonu arba elektroninių pranešimų įrašuose paprastai būna telefonu kalbančiųjų arba susirašinėjančių šalių asmens duomenys, net jei jie susiję su finansiniais sandoriais arba profesine veikla. Su elektroniniais pranešimais susiję duomenys gali suteikti daug įvairios informacijos apie asmenį, įskaitant ne tik srauto duomenis, bet taip pat pranešimo turinį. Be to, sąvokos „pokalbis“ naudojimas reiškia, kad bus įrašomas pranešimų turinys.

21. Jei asmens duomenys tvarkomi pagal Direktyvą 95/46/EB ir Reglamentą (EB) Nr. 45/2001, tuomet taikomos pagrindinės duomenų apsaugos taisyklės, visų pirma tikslų apribojimo, būtinumo ir proporcingumo principai ir pareiga saugoti duomenis ne ilgiau, nei tai yra būtina.

Tikslų apribojimas

22. Pagal Direktyvos 95/46/EB 6 straipsnio 1 dalies b punktą asmens duomenys turi būti renkami įvardintais, aiškiai apibrėžtais ir teisėtais tikslais, o po to tvarkomi su šiais tikslais suderintais būdais.
23. Siūlomos direktyvos 16 straipsnio 7 dalyje nenurodomas konkretus pokalbių telefonu ir elektroninių pranešimų įrašymo tikslas. Tačiau siūlomos direktyvos 42 konstatuojamojoje dalyje ir 16 straipsnio 6 dalyje, Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komiteto (angl. CESR) konsultacijose ir poveikio vertinime nurodomi keli skirtingi tikslai.
24. Siūlomos direktyvos 16 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad investicinė įmonė saugo visų suteiktų paslaugų ir sudarytų sandorių apskaitos dokumentus „siekdama leisti kompetentingai institucijai prižiūrėti, kaip laikomasi siūlomos direktyvos reikalavimų, ir ypač įsitikinti, kad investicinė įmonė laikosi visų savo išpareigojimų esamiems arba būsimiems klientams“.
25. Siūlomos direktyvos 42 konstatuojamojoje dalyje paaiškinama, kad „telefono pokalbių arba elektroninių pranešimų, susijusių su klientų pavedimais (...) įrašymas yra pateisinamas siekiant padidinti investuotojų apsaugą, didinti rinkos priežiūrą ir teisinį tikrumą investicinių įmonių ir jų klientų naudai“. Konstatuojamojoje dalyje taip pat pateikiama nuoroda į 2010 m. liepos 29 d. Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komiteto Europos Komisijai paskelbtas technines konsultacijas dėl tokių įrašų svarbos klausimo ⁽⁹⁾.
26. Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komiteto konsultacijose atkreipiamas dėmesys į tai, kad, kompetentingų institucijų nuomone, pokalbių įrašymas būtų reikalingas: i) įrodymams užtikrinti sprendžiant investicinės įmonės ir jos klientų ginčus dėl sandorio sąlygų; ii) padedant prižiūrėti, kaip laikomasi verslo etikos taisyklių; ir iii) prisidėti prie piktnaudžiavimo rinka prevencijos ir padėti nustatyti piktnaudžiavimo rinka atvejus ir palengvinti įstatymų įgyvendinimą šioje srityje. Įrašymas nebūtų vienintelė priemonė, skirta institucijų atliekamai priežiūrai užtikrinti, bet jis gali padėti kompetentingai institucijai patikrinti, ar, pvz., laikomasi direktyvos dėl finansinių priemonių rinkų reikalavimų, susijusių su informacijos esamiems ir būsimiems klientams pateikimu, geriausia kaina ir kliento pavedimo vykdymu.
27. Poveikio vertinime paaiškinama, kad „kompetentingoms institucijoms ši informacija (t. y. pokalbių telefonu ir elektroninių pranešimų įrašai) reikalinga siekiant užtikrinti rinkos vientisumą ir verslo etikos taisyklių laikymąsi“ ⁽¹⁰⁾.
28. Siūlomos direktyvos 42 konstatuojamojoje dalyje, 16 straipsnio 6 dalyje, Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komiteto konsultacijose ir poveikio vertinime nurodyti skirtingi tikslai aprašomi nelogiškai ir nenuosekliai, be to, jie išdėstyti skirtingose pasiūlymo dalyse ir papildomuose dokumentuose. Pagal Direktyvos 95/46/EB 6 straipsnio 1 dalį duomenys turi būti surinkti įvardintais, aiškiai apibrėžtais ir teisėtais tikslais. Todėl EDAPP primygtinai ragina teisės aktų leidėją siūlomos direktyvos 16 straipsnio 7 dalyje aiškiai ir tiksliai apibrėžti pokalbių telefonu ir elektroninių pranešimų įrašymo tikslą.

Būtinumas ir proporcingumas

29. Pagal Direktyvos 95/46/EB 6 straipsnio 1 dalies c punktą asmens duomenys turi būti tinkami, susiję ir nepertekliniai atsižvelgiant į tikslus, kuriais jie renkami ir (arba) vėliau tvarkomi, t. y. turi būti renkami tik tie duomenys, kurie yra tinkami konkrečiam tikslui pasiekti ir neviršyti to, kas yra būtina šiam tikslui pasiekti.

⁽⁹⁾ Žr. 2010 m. liepos 29 d. Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komiteto (angl. CESR) technines konsultacijas Europos Komisijai peržiūrint direktyvą dėl finansinių priemonių rinkų (angl. MiFID) – Investuotojų apsauga ir tarpininkai, CESR/10-417, p. 7, http://www.esma.europa.eu/system/files/10_417.pdf

⁽¹⁰⁾ Poveikio vertinimas, p. 150.

30. 16 straipsnio 7 dalyje nurodomi pokalbiai telefonu arba elektroniniai pranešimai, susiję bent jau su sandoriais, vykdomais savo sąskaita, ir klientų pavedimais, kai klientų naudai teikiamos pavedimų priėmimo, perdavimo ir vykdymo paslaugos.
31. Pirma, išskyrus aiškiai paminėtus sandorius, 16 straipsnio 7 dalyje konkrečiai nenurodoma, kokie pokalbiai telefonu ir elektroniniai pranešimai turimi omenyje. EDAPP supranta, kad tai yra su investicinės įmonės teikiamomis paslaugomis ir sudaromais sandoriais susiję pranešimai. Vis dėlto tai turėtų būti aiškiai nurodyta. Be to, žodžių „susiję bent jau“ naudojimas suteikia galimybę įrašinėti įvairius pokalbius telefonu arba elektroninius pranešimus. Priešingai, šioje nuostatoje turėtų būti aiškiai apibrėžti pranešimai, kurie bus įrašomi, ir tai turėtų būti tik įrašymo tikslui būtini pranešimai.
32. Antra, nuostatoje tiksliai nenurodoma, kokių kategorijų duomenys bus saugomi. Kaip jau minėta, su elektroniniais pranešimais susiję duomenys gali suteikti daug įvairios informacijos apie asmenį, pvz., apie elektroninį pranešimą siunčiančių ir gaunančių asmenų tapatybę, pranešimo laiką, naudotą tinklą, nešiojamųjų įrenginių atveju – naudotojo geografinę buvimo vietą ir pan. Tai taip pat reiškia galimybę susipažinti su pranešimų turiniu. Be to, nuoroda į „pokalbius“ reiškia, kad pranešimų turinys bus įrašomas. Atsižvelgiant į proporcingumo principą, pokalbių telefonu ir elektroninių pranešimų įrašuose esančius asmens duomenis turi sudaryti tik tie duomenys, kurie yra būtini tikslui, kuriuo jie buvo surinkti, pasiekti.
33. Jei, pvz., pranešimų įrašymo tikslas – saugoti įrodymus apie sandorius, atrodo, kad neliktų jokių kitų alternatyvų, išskyrus įrašyti pranešimo turinį siekiant išsaugoti galimybę gauti kokius nors įrodymus apie sandorius. Tačiau pranešimų turinio įrašymas siekiant padėti nustatyti piktnaudžiavimo rinką atvejus arba užtikrinti bendrą siūlomos direktyvos reikalavimų laikymąsi būtų perteklinis ir neproporcingas. Šiuo atžvilgiu siūlomos direktyvos 71 straipsnio 2 dalies d punktu, kuriame nustatyti kompetentingos institucijos įgaliojimai reikalauti pokalbių telefonu ir srauto duomenų įrašų, kuriuos turi investicinė įmonė, kai pagrįstai įtariama, kad buvo padarytas siūlomos direktyvos pažeidimas, aiškiai pašalinama galimybė pateikti pranešimo turinį. Tokiu pat būdu Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl prekybos vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija ir manipuliavimo rinką ⁽¹⁾ 17 straipsnio 2 dalies f punkte, nustatančiame tokius pačius kompetentingų institucijų tyrimo įgaliojimus siekiant įrodyti, kad vertybiniais popieriais prekiaujama naudojantis viešai neatskleista informacija arba manipuluojama rinką, taip pat aiškiai pašalinama galimybė pateikti pranešimo turinį.
34. Todėl EDAPP griežtai rekomenduoja siūlomos direktyvos 16 straipsnio 7 dalyje konkrečiai nurodyti pokalbių telefonu ir elektroninių pranešimų bei su pokalbiais ir pranešimais susijusių duomenų, kurie bus įrašomi, kategorijas. Tokie duomenys turi būti tinkami, susiję ir nepertekliniai siekiant to paties tikslo.

Duomenų saugojimo terminas

35. Pagal Direktyvos 95/46/EB 6 straipsnio 1 dalies e punktą asmens duomenys turėtų būti saugomi tokio pavidalo, kad duomenų subjektų tapatybes būtų galima nustatyti ne ilgiau, nei tai yra reikalinga tais tikslais, kuriais duomenys buvo surinkti ⁽¹²⁾. 16 straipsnio 7 dalyje nurodytas saugojimo terminas yra treji metai. Poveikio vertinime pripažįstama, kad visos priemonės šioje srityje turėtų atitikti Direktyvoje 95/46/EB nustatytas ES duomenų apsaugos taisykles. Tačiau jame pabrėžiama, kad nustatant saugojimo terminą turėtų būti atsižvelgiama į galiojančius ES teisės aktus dėl duomenų, gautų arba tvarkomų teikiant elektroninius pranešimus siekiant kovoti su sunkiais nusikaltimais, saugojimo. Poveikio vertinime teigiama, kad būtent šis trejų metų saugojimo terminas pripažintas kaip atitinkantis būtinumo ir proporcingumo principus, kurie yra reikalingi užtikrinti teisėtą pagrindinės teisės ribojimą ⁽¹³⁾.

⁽¹⁾ COM(2011) 651 galutinis.

⁽²⁾ Direktyvos 95/46/EB 6 straipsnio 1 dalies e punktas.

⁽³⁾ Poveikio vertinimas, p. 150.

36. EDAPP nuomone, priemonės trukmės būtinumo ir proporcingumo analizė nėra tinkama. Nė viename iš 16 straipsnio 6 dalyje, 42 konstatuojamojoje dalyje, poveikio vertinime arba Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komiteto konsultacijoje nurodytų skirtingų (ir šiek tiek neaiškių) pokalbių telefonu ir elektroninių pranešimų įrašymo tikslų neminima kova su sunkiais nusikaltimais.
37. Vertinimas turi būti atliekamas atsižvelgiant į siūlomoje direktyvoje nustatytus tikslus. Jei, pvz., tikslas yra „įrodymams užtikrinti sprendžiant investicinės įmonės ir jos klientų ginčus dėl sandorio sąlygų“⁽¹⁴⁾, tuomet poveikio vertinime turėtų būti vertinama, kaip ilgai turi būti saugomi duomenys, atsižvelgiant į teisių, kuriomis remiantis tokie ginčai gali būti pradėti, senaties terminą.
38. Todėl EDAPP ragina teisės aktų leidėją atidžiai įvertinti, kokios trukmės saugojimo terminas, atsižvelgiant į konkrečią pasiūlymo taikymo sritį, yra būtinas siekiant pokalbių telefonu ir elektroninių pranešimų įrašymo tikslo.

2.4. Kompetentingų institucijų įgaliojimai

39. Direktyvos 71 straipsnyje pateikiamas kompetentingų institucijų priežiūros ir tyrimo įgaliojimų sąrašas.
40. 71 straipsnio 4 dalyje pateikiama nuoroda į Direktyvą 95/46/EB ir konstatuojama, kad vykdant priežiūros ir tyrimo įgaliojimus surinkti duomenys visais atvejais tvarkomi nepažeidžiant pagrindinių teisių į privatumą ir duomenų apsaugą. EDAPP palankiai vertina šią nuostatą, kurioje aiškiai nustatomas institucijų, kaip tyrėjų, vaidmuo ir jų veikloje naudojamų duomenų tvarkymo ryšys.

2.4.1. Įgaliojimai atlikti patikras vietoje

41. 71 straipsnio 2 dalies c punkte nustatyti kompetentingų institucijų įgaliojimai atlikti patikras vietoje. Priešingai nei Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl prekybos vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija ir manipuliavimo rinka pasiūlyme⁽¹⁵⁾, dabartinėje nuostatoje nėra jokios nuorodos į kompetentingos institucijos įgaliojimus „patekti į privačias patalpas siekiant konfiskuoti dokumentus“. Tai galėtų reikšti, kad tyrimo įgaliojimai apima investicinių įmonių patalpas ir nėra taikomi privačioms patalpoms. Todėl aiškumo sumetimais siūlome šį ribojimą tiksliai paaiškinti tekste. Jeigu vietoje to Komisija ketintų leisti atlikti tyrimus privačiose patalpose, EDAPP primena pastabą, kurią šiuo klausimu jis pateikė savo nuomonėje dėl pirmiau minėto pasiūlymo⁽¹⁶⁾, pagal kurią, jo nuomone, bendras reikalavimas iš anksto gauti teisminės institucijos leidimą – nepaisant to, ar jo reikalaujama pagal nacionalinę teisę – būtų pagrįstas atsižvelgiant į galimą nagrinėjamų įgaliojimų ribojamąjį pobūdį.

2.4.2. Įgaliojimai reikalauti pokalbių telefonu ir duomenų srauto įrašų

42. Siūlomos direktyvos 71 straipsnio 2 dalies d punkte kompetentingoms institucijoms suteikiami įgaliojimai „reikalauti pateikti turimas telefoninių pokalbių išklotines ir kitokias duomenų laikmenas, kurias turi investicinės įmonės“. Šiame punkte paaiškinama, kad reikalavimas yra susijęs su „pagrįstu įtarimu“, kad tokie įrašai „gali būti tinkami įrodyti, kad investicinė įmonė nesilaikė savo įsipareigojimų“ pagal direktyvą. Bet kuriuo atveju, įrašai negali būti „susiję su pranešimo turiniu“. EDAPP palankiai vertina tai, kad tekste apibūdinant kompetentingų institucijų įgaliojimus, susijusius su galimybe susipažinti su įrašais, reikalaujama laikytis sąlygos, pagal kurią turi būti pagrįstas įtarimas dėl pažeidimo, ir pašalinama kompetentingų institucijų galimybė susipažinti su pranešimų turiniu.
43. Tačiau siūlomoje direktyvoje neapibrėžiamos „pokalbių telefonu ir duomenų srauto įrašų“ sąvokos. Direktyvoje 2002/58/EB (E. privatumo direktyva) nurodomi tik „srauto duomenys“, bet ne „pokalbių telefonu ir duomenų srauto įrašai“. Savaiame suprantama, kad nuo tikslios šių sąvokų reikšmės priklauso galimas tyrimo įgaliojimų poveikis atitinkamų asmenų privatumui ir duomenų apsaugai. EDAPP siūlo vartoti Direktyvoje 2002/58/EB jau nustatytą terminologiją, susijusią su sąvokos „srauto duomenys“ apibrėžtimi.

⁽¹⁴⁾ Žr. 26 punkte minėtą Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komiteto (angl. CESR) tyrimą.

⁽¹⁵⁾ COM(2011) 651.

⁽¹⁶⁾ Žr. neseniai priimtą 2012 m. vasario 10 d. EDAPP nuomonę dėl Komisijos pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl prekybos vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija ir manipuliavimo rinka.

44. Duomenys, susiję su elektroninių ryšių priemonių naudojimu, gali suteikti daug įvairios asmeninės informacijos, pvz., apie skambinančių ir skambutį priimančių asmenų tapatybę, skambučio laiką ir trukmę, naudotą tinklą, nešiojamųjų įrenginių atveju – naudotojo geografinę buvimo vietą ir kt. Kai kurie srauto duomenys, susiję su internetu ir e. pašto naudojimu (pvz., interneto svetainių, kuriose lankytasi, sąrašas), gali atskleisti svarbią pranešimo turinio informaciją. Be to, srauto duomenų tvarkymas prieštarauja susirašinėjimo slaptumui. Atsižvelgiant į tai, Direktyvoje 2002/58/EB nustatytas principas, kad srauto duomenys turi būti ištrinti arba padaryti anonimiški, kai jie pranešimo perdavimui nebereikalingi ⁽¹⁷⁾. Pagal šios direktyvos 15 straipsnio 1 dalį valstybės narės nacionalinės teisės aktuose dėl tam tikrų teisėtų tikslų gali numatyti leidžiančias nukrypti nuostatas, tačiau jos turi būti būtinos, tinkamos ir proporcingos demokratinėje visuomenėje šiems tikslams pasiekti ⁽¹⁸⁾.
45. EDAPP pripažįsta, kad KRA reglamente Komisija siekia teisėtų tikslų. Ji supranta iniciatyvų, kuriomis siekiama stiprinti finansų rinkų priežiūrą, poreikį, kad būtų išsaugotas jų patikimumas ir geriau apsaugoti investuotojai ir ekonomika apskritai. Tačiau tyrimo įgaliojimai, tiesiogiai susiję su srauto duomenimis, atsižvelgiant į galimą jų ribojamąjį pobūdį, turi atitikti būtinumo ir proporcingumo reikalavimus, t. y. jie turi apsiriboti tuo, kas yra tinkama numatytam tikslui pasiekti, ir neviršyti to, kas yra būtina jam pasiekti ⁽¹⁹⁾. Todėl šiuo požiūriu labai svarbu, kad būtų aiškiai suformuluota jų taikymo sritis asmenų atžvilgiu ir dalykinė taikymo sritis bei jų naudojimo aplinkybės ir sąlygos. Be to, siekiant išvengti piktnaudžiavimo grėsmės, turėtų būti numatytos tinkamos apsaugos priemonės.
46. Akivaizdu, kad pokalbių telefonu ir duomenų srauto įrašai apims asmens duomenis, kaip jie apibrėžti Direktyvoje 95/46/EB, Direktyvoje 2002/58/EB ir Reglamente (EB) Nr. 45/2001. Todėl reikėtų užtikrinti, kad būtų visiškai laikomasi direktyvose ir reglamente nustatytų sąžiningo ir teisėto asmens duomenų tvarkymo sąlygų.
47. EDAPP pažymi, kad pagal 71 straipsnio 3 dalį teisminės institucijos leidimą gauti privaloma, kai tokio leidimo reikalaujama pagal nacionalinę teisę. Tačiau EDAPP mano, kad bendras reikalavimas visais atvejais iš anksto gauti teisminės institucijos leidimą – nepaisant to, ar jo reikalaujama pagal nacionalinę teisę – būtų pagrįstas atsižvelgiant į galimą nagrinėjamų įgaliojimų ribojamąjį pobūdį ir siekiant vienodos teisės aktų taikymo praktikos visose ES valstybėse narėse. Taip pat reikėtų atsižvelgti į tai, kad įvairiuose valstybių narių įstatymuose numatytos specialios garantijos, apsaugančios būsto neliečiamumą nuo neproporcingų ir neišsamiai reglamentuojamų patikrinimų, apžiūrų arba arešto, ypač kai tai atlieka administracinio pobūdžio veiklą vykdančios institucijos.
48. Be to, EDAPP rekomenduoja nustatyti EVPRI reikalavimą prašyti pateikti pokalbių telefonu ir duomenų srauto įrašus, priėmus oficialų sprendimą, kuriame būtų nurodytas prašymo teisinis pagrindas bei tikslas ir tai, kokios informacijos prašoma, jos pateikimo terminas ir adresato teisė prašyti, kad sprendimą peržiūrėtų Teisingumo Teismas.
49. Atrodo, kad frazė „turimi pokalbių telefonu ir srauto duomenų įrašai“ nėra pakankamai aiški. Pokalbių telefonu ir duomenų srauto įrašai nėra apibrėžti, nors direktyvos dėl finansinių priemonių rinkų pasiūlymo 71 straipsnio 2 dalies 2 punkte konkrečiai nurodoma, kad tai yra tokie įrašai, kuriuos „turi investicinės įmonės“. Tikriausiai investicinės įmonės turi duomenis, kurie nurodyti 16 straipsnio 6 dalyje ir 16 straipsnio 7 dalyje, kaip aptarta pirmiau. Tai turėtų reikšti, kad į tekstą neįtraukti telekomunikacijų paslaugų teikėjų, kurie su atitinkama investicine įmone yra sudarę paslaugų teikimo sutartį, turimi įrašai. Aiškumo sumetimais EDAPP rekomenduoja paaiškinti, kokie investicinių įmonių turimi pokalbių telefonu ir srauto duomenų įrašai turimi omenyje.

⁽¹⁷⁾ Žr. Direktyvos 2002/58/EB (OL L 201, 2002 7 31, p. 37) 6 straipsnio 1 dalį.

⁽¹⁸⁾ Direktyvos 2002/58/EB 15 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad tokie ribojimai turi būti „būtina, tinkama ir adekvačia demokratinės visuomenės priemone, skirta apsaugoti nacionalinį saugumą (t. y. valstybės saugumą), gynybą, visuomenės saugumą, taip užkardant, tiriant ir nustatant baudžiamąsias veikas ar neteisėtą elektroninių ryšių sistemos naudojimą, kaip nurodyta Direktyvos 95/46/EB 13 straipsnio 1 dalyje. Valstybės narės gali, *inter alia*, patvirtinti teisines priemones, leidžiančias ribotą laikotarpį saugoti duomenis, remiantis šioje dalyje nustatytais motyvais (...)“.

⁽¹⁹⁾ Žr., pvz., Sprendimo *Volker und Markus Schecke GbR (C-92/09)*, *Hartmut Eifert (C-92/09)* prieš *Land Hessen*, dar nepaskelbta Rinkinyje, sujungtos bylos C-92/09 ir C-93/09, 74 punktą.

2.5. Sankcijų arba kitų priemonių skelbimas

2.5.1. Privalomas sankcijų skelbimas

50. Siūlomos direktyvos 74 straipsnyje valstybės narės įpareigojamos užtikrinti, kad kompetentingos institucijos nedelsdamos skelbtų apie visas sankcijas arba priemones, skirtas už siūlomo reglamento arba nacionalinių nuostatų, priimtų įgyvendinant siūlomą direktyvą, pažeidimus, įskaitant informaciją apie pažeidimo rūšį ir pobūdį bei už jį atsakingų asmenų tapatybę, išskyrus atvejus, kai toks skelbimas iš esmės pakenktų finansų rinkoms. Ši pareiga yra sušvelninama tik jeigu skelbimas sukeltų neproporcingai didelę žalą su pažeidimu susijusioms šalims – tokiu atveju kompetentinga institucija sankcijas skelbia laikydamasi anonimiškumo principo.
51. Sankcijų skelbimas padidintų jų atgrasomąjį pobūdį, nes esami ir galimi nusikaltėliai prarastų norą daryti nusikaltimus, kad išvengtų didelės žalos savo reputacijai. Tai taip pat padidintų skaidrumą, nes rinkos dalyviai būtų informuoti apie konkretų pažeidimą padariusį asmenį⁽²⁰⁾. Ši pareiga yra sušvelninama tik jeigu skelbimas sukeltų neproporcingai didelę žalą su pažeidimu susijusioms šalims – tokiu atveju kompetentinga institucija sankcijas skelbia laikydamasi anonimiškumo principo. Be to, nors poveikio vertinime pripažįstama, kad nustačius (minimaliai arba visiškai suderintą) sankcijų režimą, būtų daromas poveikis pagrindinėms teisėms, pvz., įtvirtintoms ES pagrindinių teisių chartijos 7 straipsnyje (teisė į privatų ir šeimos gyvenimą) ir 8 straipsnyje (asmens duomenų apsauga) ir galbūt 47 straipsnyje (teisė į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą) ir 48 straipsnyje (nekaltumo prezumpcija ir teisė į gynybą)⁽²¹⁾, atrodo, kad jame nenagrinėjami padariniai, kuriuos šioms teisėms gali sukelti pats sankcijų skelbimas.
52. Pagal 75 straipsnio 2 dalies a punktą kompetentingos institucijos, be savo sankcijų skyrimo įgaliojimų, jau turi įgaliojimą paskelbti viešą pareiškimą, kuriame nurodomas atsakingas asmuo ir pažeidimo pobūdis⁽²²⁾. Neaišku, kaip 74 straipsnyje nustatyta pareiga skelbti gali būti suderinama su įgaliojimu paskelbti viešą pareiškimą pagal 75 straipsnio 2 dalies a punktą. Tai, kad 75 straipsnio 2 dalies a punkte yra numatytas įgaliojimas paskelbti viešą pareiškimą, rodo, kad pats skelbimas yra reali sankcija, kuri turėtų būti vertinama kiekvienu konkrečiu atveju atsižvelgiant į 76 straipsnyje įtvirtintus proporcingumo kriterijus⁽²³⁾.
53. EDAPP nėra įsitikinęs, ar privalomas sankcijų skelbimas, atsižvelgiant į jo dabartinę formulotę, atitinka duomenų apsaugos teisės reikalavimus, kurie buvo išaiškinti *Schecke* byloje priimtame Teisingumo Teismo sprendime⁽²⁴⁾. Jis mano, kad priemonės tikslas, būtinumas ir proporcingumas nėra pakankamai pagrįsti ir kad bet kuriuo atveju turėjo būti numatytos fizinių asmenų teisių apsaugos priemonės.

⁽²⁰⁾ Žr. poveikio vertinimo ataskaitą, p. 42 ir kt.

⁽²¹⁾ Taip pat žr. p. 43 – alternatyvos „minimalus suderinimas“ poveikio pagrindinėms teisėms vertinimas: „Alternatyva pažeidžia ES chartijos 7 straipsnį (teisė į privatų ir šeimos gyvenimą) ir 8 straipsnį (asmens duomenų apsauga) ir galbūt 47 straipsnį (teisė į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą) ir 48 straipsnį (nekaltumo prezumpcija ir teisė į gynybą). Alternatyvoje numatoma galimybė įstatymuose riboti šias teises ir kartu užtikrinti pagarbą šių teisių turiniui. Šias teises riboti yra būtina siekiant viešojo intereso tikslo – užtikrinti finansinių priemonių rinkų direktyvoje nustatytų taisyklių laikymąsi, kad būtų sąžiningai ir tvarkingai prekiaujama ir užtikrinama investuotojų apsauga. Tam, kad būtų teisėtos, skiriamos administracinės priemonės ir sankcijos turi būti proporcingos nusikaltimo pobūdžiui, nepažeisti draudimo du kartus nagrinėti ir paskirti bausmę už tą patį nusikaltimą, nekaltumo prezumpcijos, teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisių gynybą ir sąžiningą teismą visomis aplinkybėmis (...).“

⁽²²⁾ Žr. neseniai paskelbtą 2012 m. vasario 10 d. EDAPP nuomonę dėl direktyvos dėl galimybės versti kredito įstaigų veiklą ir dėl rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros pasiūlymo ir reglamento dėl rizikos ribojimo reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms pasiūlymo.

⁽²³⁾ „Valstybės narės užtikrina, kad nustatydamos administracinių sankcijų ar priemonių rūšį ar administracinių piniginių sankcijų dydį kompetentingos institucijos atsižvelgtų į visas svarbias aplinkybes, tarp jų: a) pažeidimo sunkumą ir trukmę; b) atsakingo fizinio ar juridinio asmens atsakomybės laipsnį; c) atsakingo fizinio ar juridinio asmens finansinį pajėgumą, kuris nustatomas pagal bendrą atsakingo juridinio asmens apyvartą arba atsakingo fizinio asmens metines pajamas; d) atsakingo fizinio ar juridinio asmens gauto pelno arba išvengtų nuostolių, jei juos galima nustatyti, dydį; e) trečiųjų šalių dėl pažeidimo patirtus nuostolius, jei juos galima nustatyti; f) atsakingo fizinio ar juridinio asmens bendradarbiavimo su kompetentinga institucija lygį; g) ankstesnius atsakingo fizinio ar juridinio asmens pažeidimus (...).“

⁽²⁴⁾ Sujungtos bylos C-92/09 ir C-93/09, *Schecke*, 56–64 punktai.

2.5.2. Skelbimo būtinumas ir proporcingumas

54. *Schecke* byloje priimtame sprendime Teisingumo Teismas panaikino Tarybos reglamento ir Komisijos reglamento, kuriuose reikalaujama privalomai skelbti informaciją apie žemės ūkio fondų lėšų paramos gavėjus, įskaitant paramos gavėjų tapatybę ir gautą lėšų sumą, skelbimo taisyklės. Teismo nuomone, minėtas skelbimas reiškė asmens duomenų tvarkymą, kuriam taikoma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 8 straipsnio 2 dalis, ir todėl taip buvo ribojamos Chartijos 7 ir 8 straipsniuose įtvirtintos teisės.
55. Nusprendęs, kad „nuo duomenų apsaugos nukrypstančios nuostatos ir apribojimai turi griežtai atitikti būtinumo sąlygą“, Teismas toliau nagrinėjo skelbimo tikslą ir jo proporcingumą. Teismas priėjo prie išvados, kad nebuvo jokių duomenų, kad Taryba ir Komisija, priimdamos susijusius teisės aktus, atsižvelgė į informacijos skelbimo būdus, kurie atitiktų tokio skelbimo tikslą ir tuo pat metu mažiau ribotų šių paramos gavėjų teises.
56. Atrodo, kad siūlomos direktyvos 74 straipsnis turi tokius pat trūkumus, į kuriuos dėmesį atkreipė ETT *Schecke* byloje priimtame sprendime. Reikėtų atsižvelgti į tai, kad vertinant, ar laikomasi duomenų apsaugos reikalavimų nuostatos, pagal kurią reikalaujama atskleisti asmeninę informaciją, labai svarbu turėti aiškų ir tinkamai pagrįstą tikslą, kurio siekiama numatytoju skelbimu. Tik turint aiškų ir tinkamai pagrįstą tikslą galima įvertinti, ar susijusių asmens duomenų skelbimas iš tikrųjų yra būtinas ir proporcingas ⁽²⁵⁾.
57. Perskaitęs pasiūlymą ir pridedamus dokumentus (t. y. poveikio vertinimo ataskaitą), EDAPP susidaro įspūdis, kad šios priemonės tikslas, vadinasi, ir būtinumas, nėra aiškiai nustatyti. Nors pasiūlymo konstatuojamosiose dalyse apie šiuos klausimus neužsimenama, poveikio vertinimo ataskaitoje tiktai nurodoma, kad „sankcijų skelbimas yra svarbus elementas užtikrinant sankcijų atgrasomąjį pobūdį tiems, kam jos gali būti skirtos, ir būtinos užtikrinant sankcijų atgrasomąjį pobūdį visuomenei apskritai“ ⁽²⁶⁾. Atrodo, kad toks bendras pareiškimas nėra pakankamas siūlomos priemonės būtinumui pagrįsti. Jeigu bendras tikslas – padidinti atgrasomąjį pobūdį, atrodo, kad Komisija visų pirma turėjo paaiškinti, pvz., kodėl didesnės piniginės baudos (arba kitos sankcijos, kuriomis nesiekama įvardyti ir sugėdinti pažeidėjų) nebūtų pakankamos.
58. Be to, atrodo, kad poveikio vertinimo ataskaitoje nepakankamai dėmesio skiriama mažiau ribojantiems būdams, pvz., skelbimas, susijęs tik su kredito institucijomis, arba skelbimas, dėl kurio sprendimas priimamas kiekvienu konkrečiu atveju. Visų pirma atrodytų, kad antroji galimybė yra akivaizdžiai proporcingesnė, ypač jei atsižvelgsime į tai, kad – kaip nustatyta 75 straipsnio 2 dalies a punkte – skelbimas yra sankcija, kuri todėl turi būti vertinama kiekvienu konkrečiu atveju, atsižvelgiant į susijusias aplinkybes, pvz., pažeidimo pavojingumą, asmeninės atsakomybės laipsnį, recidyvą, trečiųjų šalių nuostolius ir t. t. ⁽²⁷⁾.
59. Vis dėlto, EDAPP nuomone, dėl galimybės įvertinti atvejį atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes, šis sprendimo būdas yra proporcingesnis, todėl tai yra prioritetinė alternatyva, palyginti su privalomu skelbimu visais atvejais. Ši diskrecijos teisė, pvz., leistų kompetentingai institucijai išvengti skelbimo ne tokių pavojingų pažeidimų atvejais, kai dėl pažeidimo neatsiranda didelė žala, kai šalis buvo linkusi bendradarbiauti ir t. t.
60. Siūlomo reglamento 35 straipsnio 6 dalyje reglamentuojama visų sprendimų nustatyti arba atnaujinti bet kokią asmens galimybės sudaryti biržos prekių išvestinių finansinių priemonių sandorį apribojimą skelbimo tvarka EVPRI interneto svetainėje. Todėl turi būti skelbiama asmenų, kurių galimybes sudaryti sandorį EVPRI apribojo, tapatybė, taip pat turi būti skelbiamos taikytinos finansinės priemonės, kiekybinės priemonės, pvz., didžiausias sutarčių skaičius, kurį asmuo arba asmenų grupė gali sudaryti, ir tokio sprendimo priežastys. Kad priemonė įsigaliootų, ji turi būti paskelbta (35 straipsnio 7 dalis). Remdamasis direktyvos nuostatų aiškinimu, EDAPP ragina teisės aktų leidėją apsvaistyti, ar skelbimas yra būtinas ir ar esama mažiau ribojančių priemonių, susijusių su fiziniiais asmenimis.

⁽²⁵⁾ Šiuo atžvilgiu taip pat žr. 2011 m. balandžio 15 d. EDAPP nuomonę dėl Sąjungos metiniam biudžetui taikomų finansinių taisyklių (OL C 215, 2011 7 21, p. 13).

⁽²⁶⁾ Žr. pirmiau pateiktą 11 išnašą.

⁽²⁷⁾ T. y. pagal siūlomos direktyvos 74 straipsnį, kuriame įtvirtinti sankcijų nustatymo kriterijai.

2.5.3. Tinkamų apsaugos priemonių poreikis

61. Siekiant užtikrinti teisingą skirtingų susijusių interesų pusiausvyrą siūlomoje direktyvoje turėjo būti numatytos tinkamos apsaugos priemonės. Pirmą, būtinas apsaugos priemonės, susijusios su kaltinamų asmenų teise apskusti sprendimą teisme ir nekaltumo prezumpcija. Šiuo atžvilgiu 74 straipsnio tekste turėjo būti naudojamas tam tikras kalbos turinys siekiant įpareigoti kompetentingas institucijas imtis atitinkamų priemonių, susijusių su tais atvejais, kai sprendimą galima apskusti ir kai teismas jį faktiškai panaikina ⁽²⁸⁾.
62. Antra, siūloma direktyva turėtų padėti užtikrinti, kad duomenų subjektų teisės būtų aktyviai ginamos. EDAPP palankiai vertina tai, kad galutinėje pasiūlymo versijoje numatyta galimybė atsisakyti skelbimo, jei tai sukeltų neproporcingai didelę žalą. Vis dėlto aktyvus metodas turėtų reikšti, kad duomenų subjektai iš anksto informuojami apie tai, kad sprendimas, kuriuo jiems skiriama sankcija, bus paskelbtas, ir kad jiems suteikiama teisė remiantis įtikinamais teisėtais pagrindais prieštarauti pagal Direktyvos 95/46/EB 14 straipsnį ⁽²⁹⁾.
63. Trečia, nors siūlomoje direktyvoje konkrečiai nenurodoma žiniasklaidos priemonė, kurioje turėtų būti skelbiama informacija, praktiškai, tikėtina, kad dauguma valstybių narių sankcijas skelbs internete. Dėl skelbimo internete kyla konkretūs klausimai ir pavojus, visų pirma susiję su poreikiu užtikrinti, kad informacija internete būtų skelbiama ne ilgiau, nei tai yra būtina, ir kad duomenimis negali būti manipuliuojama arba jie negali būti keičiami. Išorės paieškų priemonių naudojimas taip pat kelia pavojų, kad informacija gali būti naudojama neatsižvelgiant į kontekstą ir perduodama internetu ir už jo ribų būdais, kurių negalima lengvai kontroliuoti ⁽³⁰⁾.
64. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, būtina nustatyti valstybėms narėms pareigą užtikrinti, kad susijusių asmenų asmens duomenys bus skelbiami internete tik pagrįstą laikotarpį, po kurio jie bus sistemaiškai ištrinami ⁽³¹⁾. Be to, iš valstybių narių turėtų būti reikalaujama užtikrinti, kad jos nustatytų tinkamas saugumo ir apsaugos priemones, visų pirma siekiant apsaugoti nuo pavojaus, kuris kyla naudojantis išorės paieškos priemonėmis ⁽³²⁾.

2.5.4. Išvados dėl skelbimo

65. EDAPP mano, kad nuostata dėl privalomo sankcijų skelbimo, atsižvelgiant į dabartinę jos formuluotę, neatitinka pagrindinės teisės į privatumą ir duomenų apsaugą. Teisės aktų leidėjas turėtų atidžiai įvertinti siūlomos sistemos būtinumą ir patikrinti, ar pareiga skelbti viršija būtinas siekiamo viešojo intereso tikslo ribas ir ar nėra mažiau ribojančių priemonių tam pačiam tikslui pasiekti. Atsižvelgiant į šio proporcingumo testo rezultatus, pareiga skelbti bet kuriuo atveju turėtų būti papildoma tinkamomis apsaugos priemonėmis, padedančiomis užtikrinti nekaltumo prezumpcijos laikymąsi, atitinkamų fizinių asmenų teisę prieštarauti, duomenų saugumą ir (arba) tikslumą ir jų ištrynimą praėjus atitinkamam laikotarpiui.

2.6. Pranešimai apie pažeidimus

66. Siūlomos direktyvos 77 straipsnyje reglamentuojami pranešimo apie pažeidimus mechanizmai, kurie taip pat žinomi kaip pažeidimų atskleidimo sistemos. Nors šios sistemos gali padėti veiksmingai užtikrinti taisyklių laikymąsi, dėl jų kyla svarbių klausimų duomenų apsaugos požiūriu ⁽³³⁾. EDAPP

⁽²⁸⁾ Pvz., nacionalinės institucijos galėtų apsvarstyti tokias priemones: atidėti skelbimą iki skundo atmetimo arba, kaip siūloma poveikio vertinimo ataskaitoje, aiškiai nurodyti, kad sprendimą vis dar galima apskusti ir kad fizinis asmuo laikomas nekaltu tol, kol sprendimas galutinai neįsiteisėja, paskelbti apie atitaisymą tais atvejais, kai sprendimą panaikina teismas.

⁽²⁹⁾ Žr. 2007 m. balandžio 10 d. EDAPP nuomonę dėl bendrosios žemės ūkio politikos finansavimo (OL 2007, C134/1 OL C 134, 2007 6 16, p. 1.)

⁽³⁰⁾ Šiuo atžvilgiu žr. Italijos duomenų apsaugos institucijos paskelbtą dokumentą „Asmens duomenys, kurie taip pat yra viešojo administravimo įstaigų registruose ir dokumentuose: gairės dėl jų tvarkymo viešosiose įstaigose naudojant interneto ryšio priemones ir skleidimo“, galima rasti Italijos duomenų apsaugos institucijos interneto svetainėje adresu <http://www.garanteprivacy.it/garante/docjsp?ID=1803707>

⁽³¹⁾ Šie klausimai taip pat yra susiję su bendresnio pobūdžio teise būti užmirštam, kurios įtraukimo į naują asmens duomenų apsaugos teisės aktų sistemą klausimas šiuo metu yra svarstomas.

⁽³²⁾ Šias saugumo ir apsaugos priemones gali, pvz., sudaryti duomenų indeksavimo pašalinimas naudojant išorės paieškos priemones.

⁽³³⁾ 29 straipsnio darbo grupė 2006 m. paskelbė nuomonę dėl tokių sistemų, kurioje aptariami su duomenų apsauga susiję šio reiškinio aspektai: nuomonė 1/2006 dėl ES duomenų apsaugos taisyklių taikymo vidaus pažeidimų atskleidimo sistemos apskaitos, vidaus apskaitos kontrolės, audito, kovos su kyšininkavimu, bankininkystės ir finansiniais nusikaltimais srityse (WP nuomonė dėl pažeidimų atskleidimo). Nuomonę galima rasti 29 straipsnio darbo grupės interneto svetainėje http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/workinggroup/index_en.htm

palankiai vertina tai, kad siūlomoje direktyvoje yra nustatytos konkrečios apsaugos priemonės, kurios išsamiau bus apibūdintos nacionaliniu lygmeniu, susijusios su asmenų, pranešančių apie įtariamą pažeidimą, apsauga, ir asmens duomenų apsauga apskritai. Poveikio vertinime pažeidimų atskleidimo sistemos nurodomos kaip viena iš galimybių nustatyti sankcijas, susijusias su pagrindinių teisių vertinimu⁽³⁴⁾, ir primenama, kad reikia atkreipti dėmesį į poreikį, kad įgyvendinimo teisės aktai atitiktų duomenų apsaugos principus ir duomenų apsaugos institucijų nurodytus kriterijus. EDAPP supranta, kad direktyvoje nustatomi tik pagrindiniai sistemos, kurią turės įgyvendinti valstybės narės, elementai. Nepaisant to, jis norėtų atkreipti dėmesį į šias papildomas pastabas.

67. EDAPP atkreipia dėmesį (kaip ir kitose nuomonėse⁽³⁵⁾) į poreikį pateikti konkrečią nuorodą, susijusią su būtinybe užtikrinti apie pažeidimus pranešančių asmenų ir informatorių tapatybės konfidencialumą. EDAPP pabrėžia, kad apie pažeidimus pranešančių asmenų padėtis yra kebli. Tokią informaciją pateikiantiems asmenims turėtų būti suteikiama garantija, kad jų tapatybės duomenys bus laikomi konfidencialiais, visų pirma asmens, apie kurio tariamą padarytą pažeidimą pranešta, atžvilgiu⁽³⁶⁾. Apie pažeidimus pranešančių asmenų tapatybę turėtų būti užtikrinama visuose procedūros etapuose ir tol, kol tai neprieštarauja nacionalinėms taisyklėms, reglamentuojančioms teismo procesą. Visų pirma tapatybę gali prirėkti atskleisti atliekant tolesnį tyrimą arba vėlesniame teismo procese, kuris buvo pradėtas dėl atlikto tyrimo (įskaitant atvejus, kai nustatoma, kad apie pažeidimus pranešantys asmenys tyčia davė neteisingus parodymus apie save)⁽³⁷⁾. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, EDAPP rekomenduoja 77 straipsnio 1 dalyje pridėti tokią nuostatą: „šių asmenų tapatybės apsauga turėtų būti užtikrinama visuose procedūros etapuose, išskyrus atvejus, kai tapatybę atskleisti būtina atsižvelgiant į nacionalinės teisės reikalavimus vykdant tolesnį tyrimą arba vėliau pradėjus teismo procesą“.
68. EDAPP taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad labai svarbu nustatyti tinkamas taisykles, siekiant apsaugoti kaltinamų asmenų teises susipažinti, kurios glaudžiai susijusios su teisėmis į gynybą⁽³⁸⁾. 77 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytų pranešimų apie pažeidimus gavimo ir tolesnių veiksmų procedūrų metu turėtų būti užtikrinama, kad kaltinamų asmenų teisių į gynybą, pvz., teisė būti informuotam, teisė susipažinti su tyrimo duomenimis ir nekaltumo prezumpcija, būtų tinkamai laikomasi ir jos ribojamos tik tiek, kiek tai yra būtina⁽³⁹⁾. EDAPP rekomenduoja šiuo atžvilgiu siūlomoje direktyvoje pridėti Komisijos pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl prekybos vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija ir manipuliavimo rinka 29 straipsnio 1 dalies d punkte įtvirtintą nuostatą, kurioje reikalaujama, kad valstybės narės nustatytų „tinkamą tvarką, kurią taikant užtikrinama kaltinamojo teisė į gynybą ir teisė būti išklaustam prieš priimant su juo susijusį sprendimą, taip pat teisė pasinaudoti veiksminga teismine gynybos priemone dėl šiam asmeniui skirtu sprendimo ar priemonės“.
69. Galiausiai atsižvelgdamas į 77 straipsnio 1 dalies c punktą EDAPP su pasitenkinimu pastebi, kad šioje nuostatoje reikalaujama, kad valstybės narės užtikrintų kaltinamo asmens ir kaltinančio asmens duomenų apsaugą pagal Direktyvoje 95/46/EB nustatytus principus. Vis dėlto jis siūlo pašalinti žodžius „nustatytų principų“ ir pateikti išsamesnę ir labiau įpareigojančią pobūdžio nuorodą į Direktyvą 95/46/EB. Dėl poreikio laikytis duomenų apsaugos teisės aktų praktiškai įgyvendinant sistemas – EDAPP norėtų ypač atkreipti dėmesį į rekomendacijas, kurias pateikė 29 straipsnio darbo grupė savo 2006 m. nuomonėje dėl pranešimų apie pažeidimus. Be kita ko, atitinkami subjektai, įgyvendindami nacionalines sistemas, turėtų atsižvelgti į poreikį laikytis proporcingumo reikalavimo ribodami, kiek

⁽³⁴⁾ Žr. poveikio vertinimą, p. 137–138: „Kalbant apie „pažeidimų atskleidimo sistemų“ nustatymą – dėl to kyla klausimų, susijusių su asmens duomenų apsauga (ES chartijos 8 straipsnis ir SESV 16 straipsnis) ir nekaltumo prezumpcija ir teisė į gynybą (ES chartijos 48 straipsnis). Todėl įgyvendinant kokią nors pažeidimų atskleidimo sistemą turėtų būti laikomasi ir į ją įtraukiami duomenų apsaugos principai ir ES duomenų apsaugos institucijų nurodyti kriterijai, ir užtikrinama, kad apsaugos priemonės atitiktų ES pagrindinių teisių chartiją“.

⁽³⁵⁾ Žr., pvz., 2011 m. balandžio 15 d. nuomonę dėl Sąjungos metiniam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir 2011 m. birželio 1 d. nuomonę dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų; abi nuomonės galima rasti interneto svetainėje <http://www.edps.europa.eu>

⁽³⁶⁾ Pažeidimus pranešančio asmens tapatybės konfidencialumo išsaugojimo svarbą EDAPP jau pabrėžė 2010 m. liepos 30 d. rašte Europos ombudsmeniui byloje 2010-0458, šį raštą galima rasti EDAPP interneto svetainėje (<http://www.edps.europa.eu>). Taip pat žr. 2006 m. birželio 23 d. EDAPP nuomonę dėl OLAF vidaus tyrimų (byla 2005-0418) ir 2007 m. spalio 4 d. nuomonę dėl OLAF išorės tyrimų (bylos 2007-47, 2007-48, 2007-49, 2007-50, 2007-72).

⁽³⁷⁾ Žr. 2011 m. balandžio 15 d. nuomonę dėl Sąjungos metiniam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, galima rasti interneto svetainėje <http://www.edps.europa.eu>

⁽³⁸⁾ Šiuo atžvilgiu žr. EDAPP gaires dėl Europos institucijų ir įstaigų atliekamo asmens duomenų tvarkymo vykdant administracinius tyrimus ir nagrinėjant drausmės bylas, kuriose atkreipiamas dėmesys į glaudų duomenų subjektų teises susipažinti ir kaltinamų asmenų teises į gynybą ryšį (žr. p. 8 ir 9) (http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Supervision/Guidelines/10-04-23_Guidelines_inquiries_EN.pdf).

⁽³⁹⁾ Žr. 29 straipsnio darbo grupės nuomonę dėl pažeidimų atskleidimo, p. 13–14.

tai įmanoma, asmenų, turinčių teisę pranešti apie pažeidimą, kategorijas, asmenų, kuriems gali būti pareikšti kaltinimai ir pažeidimų, už kurių padarymą jiems gali būti pareikšti kaltinimai, kategorijas; poreikį skatinti pateikti pranešimus, iš kurių galima nustatyti tapatybę, ir konfidencialius pranešimus, o ne anoniminius pranešimus; poreikį atskleisti apie pažeidimus pranešančių asmenų tapatybę, kai jie tyčia pateikia klaidingus pareiškimus; ir poreikį laikytis griežtų duomenų saugojimo terminų.

2.7. Valstybių narių kompetentingų institucijų ir EVPRI bendradarbiavimas

2.7.1. Bendradarbiavimas pagal siūlomą direktyvą

70. 83 straipsnyje nustatyta pareiga valstybių narių kompetentingoms institucijoms bendradarbiauti tarpusavyje ir su EVPRI. Visų pirma 83 straipsnio 5 dalyje numatyta kompetentingų institucijų pareiga informuoti EVPRI ir kitas institucijas apie: a) visus prašymus asmenims, kurie pateikė informaciją apie bendrą riziką, imtis priemonių tokiai rizikai sumažinti (pagal 72 straipsnio 1 dalies f punktą); ir b) visus apribojimus asmenims sudaryti biržos prekių išvestinių finansinių priemonių sutartis (pagal 72 straipsnio 1 dalies g punktą). Pranešime pateikiama informacija apie asmens, kuriam taikomos tokios priemonės, tapatybę, taip pat apribojimų taikymo sritis, finansinės priemonės, kurioms taikomas apribojimas, ir kita informacija.
71. Be to, nustatyta, kad valstybių narių kompetentingos institucijos, kurios gauna pirmiau aprašytus pranešimus, „gali imtis priemonių atsižvelgdamos į 72 straipsnio 1 dalies f arba g punktus, jei yra įsitikinusios, kad priemonė reikalinga kitos kompetentingos institucijos tikslui pasiekti“. EDAPP norėtų pabrėžti, kad šios rūšies sprendimas, kurį turi priimti kompetentinga institucija, gali būti aiškinamas kaip „automatinio individualaus sprendimo“ kriterijus, nustatytus Direktyvos 95/46/EB 15 straipsnyje, atitinkantis sprendimas: šis aiškinimas grindžiamas tuo, kad pagal 72 straipsnį gaunanti kompetentinga institucija turi patikrinti, ar atitinkama priemonė gali padėti pasiekti kitos kompetentingos institucijos tikslą. Todėl iš pranešimą gaunančios valstybės narės kompetentingos institucijos nėra konkrečiai reikalaujama atlikti nepriklausomą atvejo aplinkybių analizę – taip pat pagrįstą subjekto asmens duomenimis – siekiant patvirtinti jo teises ribojančią priemonę. Direktyvos 95/46/EB 15 straipsnyje nustatyta, kad kiekvienam asmeniui turėtų būti suteikta teisė, garantuojanti, kad jo atžvilgiu nebus priimamas sprendimas, kuris jam daro teisinį poveikį arba kuris smarkiai paveikia jį ir kuris yra paremtas tikrai automatiniais duomenų tvarkymu, skirtu įvertinti tam tikrus su jo asmeniu susijusius aspektus, pvz., jo darbingumas, kreditingumas, patikimumas ir kt. Aplinkybių analizei svarbi yra Direktyvos 95/46/EB 15 straipsnio 2 dalis: joje nustatyta, kad asmens atžvilgiu gali būti priimamas pirmiau nurodytas sprendimas, jeigu sprendimas „yra leidžiamas įstatymo“ ir taip pat yra nustatytos subjekto teisėtiems interesams apsaugoti skirtos apsaugos priemonės. Nacionaliniai įstatymai, kuriais įgyvendinama direktyva, galėtų būti Direktyvos 95/46/EB 15 straipsnio 2 dalies išimties teisinis pagrindas, tačiau nenustatomos jokios konkrečios apsaugos priemonės, skirtos duomenų subjektų teisėtiems interesams apsaugoti.
72. Todėl atrodo, kad siūlomos direktyvos tekste nustatoma automatinio sprendimo, turinčio įtakos kitoje nei sankcijos taikymo kilmės valstybėje narėje įsikūrusiai institucijai sudaryti sutartis, priėmimo galimybė. Atsižvelgiant į poveikį, kurį toks sprendimas gali turėti profesionalia investavimo veikla užsiimančio asmens teisėms, EDAPP pabrėžia, kad tekste turėtų būti pateikiama konkreti nuoroda į teisę prieštarauti automatiniais individualiems Direktyvos 76/45/EB 15 straipsnyje numatytiems sprendimams. Joje turėtų būti aiškiai nustatytos apsaugos priemonės siekiant užtikrinti, kad duomenų subjektą būtų galima informuoti apie duomenų perdavimą ir kompetentingos institucijos pradėtą procesą tokiam sprendimui priimti bei sudaryti duomenų subjektui sąlygas veiksmingai pasinaudoti teise prieštarauti.

2.7.2. Bendradarbiavimas pagal siūlomą reglamentą

73. Reglamento 34 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad gavusi pranešimą apie visas priemones, kurios pradėtos taikyti pagal direktyvos 83 straipsnio 5 dalį, EVPRI užregistruoja priemonę ir jos taikymo priežastis, be to, ji sukuria ir savo interneto svetainėje skelbia duomenų bazę su glausta informacija apie galiojančias priemones, susijusias su pagal direktyvos 72 straipsnio 1 dalies f ir g punktus patvirtintomis priemonėmis, „įskaitant duomenis apie susijusį asmenį arba asmenų grupę“.
74. Toks skelbimas yra tolesnė su asmens duomenimis susijusi duomenų tvarkymo veikla. Šiuo atveju taikomos tokios pačios pastabos, kurios nurodytos šios nuomonės 2.5 dalyje. Atrodo, kad poveikio vertinime nėra įvertinamas tokios rūšies skelbimo internete poveikis pagrindinėms teisėms. Todėl EDAPP ragina teisės aktų leidėją aptarti šios priemonės faktinę būtinybę ir proporcingumą.

2.8. Keitimasis informacija su trečiosiomis šalimis

75. EDAPP atkreipia dėmesį į siūlomos direktyvos 92 straipsnyje pateiktą nuorodą į Direktyvą 95/46/EB, visų pirma į jos 4 skyrių, ir Reglamentą (EB) Nr. 45/2001.
76. Tačiau, atsižvelgdamas į dėl tokių duomenų perdavimų kylantį pavojų, EDAPP rekomenduoja nustatyti konkrečias apsaugos priemones, pvz., kiekvieno konkretaus atvejo vertinimas, perdavimo būtinumo užtikrinimas, reikalavimas, kad kompetentinga institucija duotų išankstinių aiškų sutikimą dėl tolesnio duomenų perdavimo, ir tinkamo asmens duomenų apsaugos lygio asmens duomenis gaunančioje trečiojoje šalyje buvimas.
77. Geras tokios nuostatos, kurioje įtvirtintos tinkamos apsaugos priemonės, pavyzdys – Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl prekybos vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija ir manipuliavimo rinka pasiūlymo 23 straipsnis⁽⁴⁰⁾.

3. IŠVADOS

78. EDAPP rekomenduoja:

- įterpti pasiūlymuose tokią materialinę nuostatą: „Valstybių narių kompetentingos institucijos, pagal šį reglamentą atliktamos asmens duomenų tvarkymo veiksmus, taiko nacionalinių taisyklių, kuriomis įgyvendinama Direktyva 95/46/EB, nuostatas. EVPRI, pagal šį reglamentą atliktama asmens duomenų tvarkymo veiksmus, laikosi Reglamento (EB) Nr. 45/2001 nuostatų“;
- pakeisti siūlomo reglamento 22 straipsnyje numatytą minimalų 5 metų saugojimo terminą maksimaliu saugojimo terminu,
- siūlomos direktyvos 16 straipsnio 7 dalyje konkrečiai nurodyti: i) pokalbių telefonu ir elektroninių pranešimų tikslą; ir ii) kokios rūšies pokalbiai telefonu ir elektroniniai pranešimai turimi omenyje, taip pat duomenų, susijusių su pokalbiais ir pranešimais, kurie bus įrašomi, kategorijas,
- siūlomos direktyvos 71 straipsnio 2 dalies c punkte paaiškinti, kad tyrimo įgaliojimai apima institucinių įmonių patalpas ir nėra taikomi privačioms patalpoms,
- 71 straipsnio 2 dalies d punkte dėl įgaliojimų reikalauti pokalbių telefonu ir duomenų srauto nustatyti bendrą teisinės institucijos leidimo reikalavimą ir reikalavimą priimti oficialų sprendimą, kuriame konkrečiai nurodoma: i) teisinis pagrindas; ii) prašymo tikslas; iii) kokios informacijos reikalaujama; iv) terminas, per kurį informacija turi būti pateikiama; ir v) adresato teisė reikalauti, kad sprendimą peržiūrėtų Teisingumo Teismas,
- paaiškinti, kokie pokalbių telefonu ir srauto duomenų įrašai turimi omenyje 71 straipsnio 2 dalies d punkte,
- atsižvelgiant į dabartinėje nuomonėje išreikštas abejones, įvertinti siūlomos privalomo sankcijų skelbimo sistemos būtinumą ir proporcingumą. Atsižvelgiant į būtinumo ir proporcingumo bandymo rezultatus, bet kuriuo atveju numatyti tinkamas apsaugos priemonės siekiant užtikrinti nekaltumo prezumpcijos laikymąsi, atitinkamų asmenų teisę prieštarauti, duomenų saugumą ir (arba) tikslumą ir jų ištrynimą praėjus tinkamam terminui,

⁽⁴⁰⁾ Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl prekybos vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija ir manipuliavimo rinka pasiūlymo (COM(2011) 651) 23 straipsnyje nurodyta, kad:

„1. Valstybės narės kompetentinga institucija, kiekvieną atvejį apsvarstydama atskirai, gali perduoti asmens duomenis trečiajai šaliai, jei vykdomi Direktyvos 95/46/EB, visų pirma 25 ar 26 straipsnio reikalavimai. Valstybės narės kompetentinga institucija užtikrina, kad duomenys būtų perduodami tik jei tai būtina pagal šį reglamentą. Kompetentinga institucija užtikrina, kad trečioji šalis neperduotų duomenų kitai trečiajai šaliai, nebent suteiktas leidimas raštu ir įvykdytos valstybės narės kompetentingos institucijos nustatytos sąlygos. Asmens duomenys gali būti perduodami tik tokiai trečiajai šaliai, kuri užtikrina pakankamą asmens duomenų apsaugą.

2. Valstybės narės kompetentinga institucija iš kitos valstybės narės kompetentingos institucijos gautą informaciją trečiosios šalies kompetentingai institucijai atskleidžia tik gavusi aiškų informaciją suteikusios kompetentingos institucijos leidimą; be to, jei taikoma, informacija atskleidžiama tik tais tikslais, kuriems kompetentinga institucija davė sutikimą.

3. Jei bendradarbiavimo susitarime numatytas keitimasis asmens duomenimis, vadovaujama Direktyva 95/46/EB.“

- dėl 77 straipsnio 1 dalies: i) b punkte pridėti nuostatą, kurioje teigiama, kad: „šių asmenų tapatybės apsauga turėtų būti užtikrinama visuose procedūros etapuose, išskyrus atvejus, kai tapatybę atskleisti būtina atsižvelgiant į nacionalinės teisės reikalavimus vykdant tolesnį tyrimą arba vėliau pradėjus teismo procesą“; ii) pridėti d punktą, kuriame būtų reikalaujama, kad valstybės narės nustatytų „tinkamą tvarką, kurią taikant užtikrinama kaltinamojo teisė į gynybą ir teisė būti išklausytam prieš priimant su juo susijusį sprendimą, taip pat teisė pasinaudoti veiksminga teismine gynybos priemone dėl šiam asmeniui skirto sprendimo ar priemonės“; iii) nuostatos c punkte pašalinti žodžius „nustatytų principų“.

Priimta Briuselyje 2012 m. vasario 10 d.

Giovanni BUTTARELLI
*Europos duomenų apsaugos priežiūros
pareigūno padėjėjas*
